

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5SŽi/20/2012
Identifikačné číslo spisu:	3012200136
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:3012200136.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobkyne obchodnej spoločnosti Makyta, a. s., Púchov, so sídlom 1. mája 882/46, Púchov, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Danice Birošovej, s. r. o., so sídlom Piaristická 46, Trenčín, proti žalovanému Primátorovi mesta Púchov, so sídlom Štefánikova 821/21, Púchov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 10. februára 2012 ev. č. 2012/00646, č. sp. 2012/1/pr, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 08. augusta 2012, č. k. 13S/27/2012-51, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne m e n í z 08. augusta 2012 č. k. 13S/27/2012-51 tak, že z r u š u j e rozhodnutie žalovaného z 10. februára 2012 ev. č. 2012/00646, č. sp. 2012/1/pr, ako aj rozhodnutie Mesta Púchov z 09. januára 2012 č. sp. 212/1/pr. a vec v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 132 eura titulom zaplatenia súdnych poplatkov a 508,77 eura na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Danice Birošovej, s. r. o., so sídlom Piaristická 46, Trenčín, č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v Slovenskej sporiteľni, a. s., pobočka Trenčín, do troch dní.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) z dôvodu podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov rozhodnutie žalovaného z 10. februára 2012 ev. č. 2012/00646, č. sp. 2012/1/pr, a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Rozhodol tak po tom, čo žalobkyňa správnu žalobou opätovne napadla rozhodnutie žalovaného, domáhajúc sa jeho zrušenia ako aj zrušenia rozhodnutia Mesta Púchov z 09. januára 2012 vydaných po zmene rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 29. marca 2011 č. k. 13S/67/2010-58 a zrušení fiktívneho rozhodnutia Primátora mesta Púchov, v spojení s rozhodnutím č. sp. 2010/03096 z 10. novembra 2010 a rozhodnutia č. sp. 2010/03096 z 18. októbra 2010 rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) z 08. novembra 2011 sp. zn. 5SŽi/5/2011.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí poukázal na skutočnosť, že Mesto Púchov vybavilo žiadosť žalobkyne o sprístupnenie informácii zo 04. októbra 2010 listom z 09. januára 2012 a aj o odvolaní proti tomuto postupu správneho orgánu vybavilo opäť len listom z 10. februára 2012, ktoré nemali náležitosti rozhodnutia podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) považujúc napriek tomu listy Mesta Púchov z 09. januára 2012 a 10. februára 2012 za rozhodnutia vydané podľa § 18 ods. 3 a § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z. z.“ alebo „zákon o slobode informácií“) v záujme ochrany žiadateľa, ktorý môže žiadať o preskúmanie zákonnosti týchto rozhodnutí súdom podľa druhej hlavy piatej časti OSP. Vychádzal z premisy, že ak správny orgán nepostupoval a nerozhodoval v súlade so správnym poriadkom napriek tomu, že uvedená povinnosť pre neho vyplýva zo zákona, nemôže byť uvedený nezákonný postup na ťarchu účastníka správneho konania.

Zdôraznil, že žalovaný je viazaný právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 08. novembra 2011 sp. zn. 5SŽi/5/2011. V tejto súvislosti poukázal na odôvodnenie označeného rozsudku.

Krajský súd uzavrel, že o žiadosti o sprístupnenie informácie ako aj o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu rozhodol ten istý správny orgán a rozhodnutia vydané v správnom konaní nemajú náležitosti správneho rozhodnutia podľa § 47 správneho poriadku. Navyše konštatoval, že žalovaný sa v písomnej odpovedi v liste z 09. januára 2012 dostatočným spôsobom nevyporiadal so žiadosťou žalobkyne o sprístupnenie informácií, ktoré sa týkali určenia sadzby dane v bode 5.2.5., 5.2.6., 5.2.7. Všeobecne záväzného nariadenia (ďalej aj „VZN“) Mesta Púchov č. 5/2008 a jeho dodatku č. 1 na účel dane z nehnuteľnosti v Meste Púchov podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 582/2004 Z. z.“). Poznamenal, že odpoveď musí vyvrátiť akékoľvek pochybnosti o tom, že sadzba dane z nehnuteľnosti má diskriminačné znaky vo vzťahu k podnikateľským subjektom sídlacim na území Mesta Púchov.

Uložil žalovanému, že v ďalšom konaní je povinný postupovať podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, zákonom o obecnom zriadení a v súlade so správnym poriadkom a že jeho rozhodnutie musí obsahovať náležitosti podľa § 47 správneho poriadku, pričom rozhodnutie musí byť náležité odôvodnené. Tiež zdôraznil, že žalovaný je viazaný názorom súdu podľa § 250r OSP (správne malo byť § 250j ods. 7 OSP).

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť advokátskej kancelárii JUDr. Danici Birošovej, s. r. o. náhradu trov konania v sume 513,02 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie namietajúc, že nebolo vyhovené jej návrhu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia v celom rozsahu, nakoľko žalobkyňa sa žalobou domáhala aj zrušenia rozhodnutia Mesta Púchov zo dňa 09. januára 2012 ako aj fiktívneho rozhodnutia Primátora mesta Púchov o odvolaní žalobkyne zo dňa 27. januára 2012.

Vytýkala krajskému súdu, že vo výroku rozhodnutia zrušil len rozhodnutie žalovaného zo dňa 10. februára 2012, pričom ostatné rozhodnutia (rozhodnutie Mesta Púchov zo dňa 09. januára 2012 a fiktívne rozhodnutie Primátora mesta Púchov o odvolaní žalobkyne zo dňa 27. januára 2012) bez odôvodnenia ponechal výrokom súdu nedotknuté.

S poukazom na ustanovenie § 250j ods. 2 písm. d/ OSP a § 205 ods.2 písm. f/ OSP bola toho názoru, že súd nesprávne právne posúdil vec, v čoho dôsledku došlo k nesprávnemu rozhodnutiu súdu.

Domnievala sa, že v zmysle § 205 ods. 2 písm. c/ OSP v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, a sice, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, a to tým, že súd prvého stupňa nerozhodol o celej prejednávanej veci tak, ako mu to ukladá § 152 ods. 2 OSP. Namietala, že krajský súd neuviedol, či návrh v ostatnom rozsahu zamieta, a ani v odôvodnení sa nevysporiadala s ostatnou časťou návrhu žalobkyne (návrh na zrušenie rozhodnutia Mesta Púchov zo dňa 09. januára 2012, ktorým Mesto Púchov nesprístupnilo žalobcovi požadované informácie, a návrh na zrušenie fiktívneho rozhodnutia žalovaného o odvolaní žalobkyne zo dňa 27. januára 2012).

Na základe hore uvedeného žalobkyňa žiadala zrušiť aj rozhodnutie Mesta Púchov zo dňa 09. januára 2012 ako aj fiktívne rozhodnutie žalovaného o odvolaní žalobkyne zo dňa 27. januára 2012 a vrátiť vec

žalovanému správnomu organu na ďalšie konanie.
Zároveň si uplatnila trovy konania vo výške 227,75 eura.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je dôvodné vyhovieť, aj keď nie z dôvodov, ktoré uvádza vo svojom odvolaní.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, štátnej správy, orgánov územnej samosprávy ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Základným cieľom konania v správnom súdnictve podľa piatej časti druhej hlavy OSP (v rámci ktorého bolo vydaný aj napadnutý rozsudok krajského súdu) je preskúmať „zákonnosť“ postupov a rozhodnutí orgánov verejnej správy. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Inými slovami povedané, treba vziať do úvahy, že správny súd „nie je súdom skutkovým“, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté (§ 244 ods. 3 veta prvá OSP).

V zásade ide o rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktoré musí mať náležitosti z hľadiska materiálneho i formálneho práva. Formálne náležitosti správneho rozhodnutia upravuje najmä základný procesný predpis - správny poriadok.

Podľa nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky i rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky môžu byť predmetom preskúmania súdom aj rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, ak sa dotýkajú alebo ak sa môžu dotknúť práv a právom chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb.

Výnimočne takéto rozhodnutie v skutočnosti nemusí existovať (napr. fikcia rozhodnutia podľa § 18 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. a rozhodnutia o odvolaní podľa § 19 ods. 3 citovaného zákona).

Nakoľko žalovaný ako orgán samosprávy a povinná osoba na úseku zákona o slobode informácií zjavne nerešpektoval právny názor najvyššieho súdu vyslovený v rozsudku z 08. novembra 2011 sp. zn. 5SŽi/5/2011, považuje najvyšší súd za potrebné zopakovať nasledovné:

Právo na informácie je v oblasti územnej samosprávy vykonávané viacerými formami. Orgány územnej samosprávy sprístupňujú a zverejňujú informácie napr. v zmysle § 25 ods. 7 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov alebo v zmysle ustanovení zákona o slobode informácií.

Podľa § 1 zákona o slobode informácií tento zákon upravuje podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám. V poznámke k tomuto ustanoveniu je citovaný aj čl. 26 ústavy, ktorá síce nemá normatívnu povahu, ale vyjadruje zámer zákonodarcu, čo sa týka účelu zákona o slobode informácií, t. j. úpravou v tomto zákone sa má chrániť reálne uplatnenie čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len „povinné osoby“) sú štátne orgány, obce, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

V zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona o slobode informácií každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

Podľa § 18 ods. 2 veta prvá zákona o slobode informácií ak povinná osoba žiadosti nevyhoví hoci len sčasti, vydá o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie.

Ak povinná osoba v lehote na vybavenie žiadosti neposkytla informácie či nevydala rozhodnutie a ani informáciu nesprístupnila, predpokladá sa, že vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu (§ 18 ods. 3 veta prvá zákona o slobode informácií).

Podľa § 19 ods. 1 zákona o slobode informácií proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17. Odvolanie sa podáva povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať.

O odvolaní proti rozhodnutiu povinnej osoby rozhoduje nadriadený povinnej osoby, ktorá vo veci rozhodla alebo mala rozhodnúť. Ak ide o rozhodnutie obecného úradu, o odvolaní rozhoduje starosta obce (primátor). Proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy možno podať rozklad, o ktorom rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy (§ 19 ods. 2 zákona o slobode informácií).

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“ alebo „zákon o obecnom zriadení“) obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnu pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Podľa zhora citovaného § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 221/2000 Z. z. možno podať opravné prostriedky, ktorými sa žiadateľ môže brániť proti odmietnutiu požadovanej informácie alebo nečinnosti povinnej osoby, ktorá spočíva v márnom uplynutí lehoty na rozhodnutie o žiadosti ustanovenej v § 17 citovaného zákona.

Pokiaľ ustanovenie § 19 ods. 2 zákona o slobode informácií, zveruje rozhodnutie podľa tohto zákona obecným (mestským) úradom, možno pripustiť, že je vo vzťahu k správnomu poriadku i k zákonu o obecnom zriadení v postavení osobitného zákona a použije sa preto prednostne. Toto ustanovenie je potrebné vykladať tak, že nezbavuje správny orgán povinnosti riadne vykonať odvolacie konanie a

rozhodnutie náležite odôvodniť, čím je všeobecne vo fiktívnom rozhodnutí naplnený nedostatok jeho nepreskúmateľnosti a nezrozumiteľnosti pre nedostatok dôvodov, keďže nemá náležitosti § 47 zákona č. 71/1967 Zb..

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Povinnosťou správneho orgánu s poukazom na vyššie uvedené, je zaoberať sa pri odôvodnení rozhodnutia všetkými skutkovými okolnosťami, vykonanými dôkazmi, vyvodiť z týchto dôkazov skutkové a právne zistenia a potom voľným správnym uvážením pri rešpektovaní zmyslu a účelu zákona o slobode informácií a medzí, ktoré zákon stanoví, dospieť pri dodržiavaní logického výkladu k rozhodnutiu.

Postup odvolacieho orgánu je uvedený v § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií. Odvolací orgán musí rozhodnúť do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Ak odvolací orgán v tejto lehote nerozhodne, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie (procesná fikcia), ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. Za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia, čo je ďalšia procesná fikcia. V § 19 ods. 4 tohto zákona sa ustanovuje, že rozhodnutie o odmietnutí žiadosti možno preskúmať v súdnom konaní podľa osobitného zákona, za ktorý sa považujú ustanovenia § 244 a nasl. OSP.

Napriek legislatívne neobvyklému zaradeniu súdnej ochrany k opravným prostriedkom podľa správneho poriadku, v skutočnosti pri preskúmaní podľa § 19 ods. 4 zákona o slobode informácií ide o súdnu ochranu v súlade s čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá sa v tomto prípade realizuje prostredníctvom žaloby v správnom súdnictve. Žaloba v správnom súdnictve, na základe ktorej sa môže preskúmať rozhodnutie o odmietnutí žiadosti poskytnúť informáciu, nie je preto opravným prostriedkom.

Správny súd v súdnom konaní neskúma, či existujú dôvody pre sprístupnenie, ale skúma, či existujú dôvody pre nesprístupnenie.

Súdnu preskúmanie rozhodnutia o odmietnutí žiadosti predchádza administratívne konanie, ktoré sa, ak zákon o slobode informácií nemá iné ustanovenie, spravuje správnym poriadkom (§ 22 ods. 1 zákona č. 221/2000 Z. z.). So zreteľom na niektoré jeho osobitosti je nevyhnutné objasniť aj konanie, ktoré predchádza (musí predchádzať) podaniu žaloby.

Všeobecný predpis o správnom konaní sa vzťahuje aj na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb rozhoduje pri výkone samosprávy obec (mesto) [§ 27 ods. 2 v spojení s § 24 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb.].

Podľa § 250d ods. 1 OSP predseda senátu vyžiada spisy žalovaného správneho orgánu, ktorý je povinný bez meškania ich predložiť spolu so spismi správneho orgánu prvého stupňa.

Administratívny spis tvoria všetky dokumenty týkajúce sa tej istej veci. Za „spisy žalovaného správneho orgánu“ súdna prax považuje iba úplný, riadne zažurnalizovaný a originálny spisový materiál orgánu verejnej správy v danej veci, spisy musia obsahovať aj originály dokladov o doručení rozhodnutí, aby nevznikli pochybnosti o postupnosti jednotlivých procesných úkonov a o úplnosti spisu.

V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (pozri k tomu napr. uznesenie sp. zn. 8Sžo/6/2010) ak žalovaný správny orgán vôbec nepredloží svoj administratívny spis, prípadne predloží neúplný spis, alebo len fotokópiu spisu, súd nemôže náležite preskúmať, či správny orgán postupoval a rozhodol v súlade alebo v rozpore so zákonom. Súdu v takom prípade chýbajú základné informácie o začatí správneho konania, prípadnom doplnení návrhu na začatie správneho konania, o

priebehu dokazovania, označenie skutočností, ktoré správny orgán považoval za relevantné pre rozhodnutie vo veci a ktoré nie a prečo, ako aj informácie o možnom zastúpení účastníkov správneho konania. Za takej situácie súd v správnom súdnictve nemôže posúdiť, či rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo zo správneho alebo nesprávneho posúdenia veci, či zistenie skutkového stavu odporcom zodpovedá obsahu spisu, či je dostačujúce pre posúdenie veci. Preto je pri nepredložení administratívneho spisu, pri predložení nekompletného administratívneho spisu alebo fotokópie administratívneho spisu rozhodnutie žalovaného správneho orgánu nepreskúmateľné, čo samo osebe zakladá dôvod na zrušenie napadnutých rozhodnutí správneho orgánu a vrátenie žalovanému na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 3 OSP.

Ak dôjde k odmietnutiu požadovanej informácie alebo k márnemu uplynutiu lehoty (prípadne aj predĺženej) na rozhodnutie o žiadosti o informáciu, žiadateľ môže podať odvolanie podľa všeobecných predpisov o správnom konaní (správny poriadok).

Ako je uvedené v citovanom ustanovení § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 221/2000 Z. z. informácií odvolanie sa podáva do 15 dní od odmietnutia poskytnúť informáciu alebo od márneho uplynutia lehoty povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať a rozhoduje o ňom nadriadený povinnej osoby; ak ide o rozhodnutie obecného úradu, je ním starosta (primátor) a o odvolaní proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy, ktoré je napadnuteľné len rozkladom, rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy.

Niet pochyb o tom, že prihlásením sa Slovenskej republiky k princípom demokratického právneho štátu, resp. prijatím Listiny základných práv a slobôd a Ústavy Slovenskej republiky došlo aju nás k prechodu od koncepcie diskretnosti verejnej správy (štátnej správy i samosprávy) k princípu publicity správy (t. j. jej otvorenosti a transparentnosti). Tým sa zmanilo základné právne-filozofické východisko pri riešení otázky prístupu verejnosti k informáciám o činnosti verejnej správy v tom zmysle, že teraz majú v zásade všetci právny nárok na prístup ku všetkým informáciám okrem tých, ktoré sú osobitným zákonom a taxatívne a iba z nevyhnutných dôvodov vylúčené.

Zmyslom informovanosti fyzických i právnických osôb o verejnej moci je pre túto moc samu esenciálnou spätnou väzbou, kvalitatívnym faktorom a zároveň aj poistkou proti jej zneužitiu.

Ďalším nepopierateľným významom subjektívneho a tým aj vynutiteľného práva na informácie je jeho funkcia kontrolná vo vzťahu k fungovaniu verejnej moci.

Dostatočne rozsiahly, jednoduchý a rýchly prístup k informáciám má tiež priaznivý vplyv na dôveru občanov v demokratické inštitúcie a na ich ochotu podieľať sa na verejnom živote. Situácie, kedy samotné získavanie podkladových informácií robí občanom problémy, sú pre nich demotivujúce, pretože tým nadobúdajú pocit nemožnosti účinne ovplyvniť správu vecí verejných.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) z obsahu pripojeného spisového materiálu zistil, že žalobkyňa svojou žiadosťou zo dňa 04. októbra 2010 požiadala o sprístupnenie informácií ohľadom výpočtu rozdielnej sadzby dane z nehnuteľností pre mesto Púchov určené vo VZN č. 1/2008 a jeho doplnkoch (VZN č. 5/2008). Na túto žiadosť bola daná odpoveď pod. č. 2010/03096 dňa 18. októbra 2010 na hlavičkovom papieri mesta Púchov s podpisom primátora mesta Púchov H. a otláčkom guľatej pečiatky mesta Púchov. Proti tomuto „rozhodnutiu“ podala žalovaná dňa 25. októbra 2010 odvolanie považujúc rozhodnutie za nesprávne a nezákonné odpovede v ňom za účelové a neuspokojivé a dožadovala sa korektného sprístupnenia požadovaných informácií. Na toto odvolanie obdržala žalobkyňa list označený ako „Odvolanie proti rozhodnutiu o nesprístupnení informácií zo dňa 18. októbra 2010 - odpoveď“ taktiež na hlavičkovom papieri mesta Púchov s podpisom primátora mesta Púchov H. a otláčkom guľatej pečiatky mesta Púchov.

Po zrušení fiktívneho rozhodnutia Primátora mesta Púchov, v spojení s rozhodnutím č. sp. 2010/03096 z 10. novembra 2010 ako aj rozhodnutia č. sp. 2010/03096 z 18. októbra 2010 rozsudkom Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky z 08. novembra 2011 sp. zn. 5SŽi/5/2011 Mesto Púchov opätovne rozhodlo o žiadosti o podanie informácie zo dňa 04. októbra 2010 listom zo dňa 09. januára 2012 č. sp. 212/1/pr. (doručeným 13. januára 2012). Odpoveď je podpísaná primátorom mesta a je opatrená guľatou pečiatkou mesta. Na odvolanie žalobkyne z 27. januára 2012 odôvodnené tým, že svoju žiadosť nepovažuje za vybavenú v intenciách zákona o slobode informácií, nakoľko nedostala odpoveď na svoje otázky, Mesto Púchov listom zo dňa 10. februára 2012 (doručeným 14. februára 2012) v odpovedi uviedlo, že požadované informácie boli žalobkyni sprístupnené v zmysle zákona. Aj tento list je podpísaný primátorom mesta a opatrený guľatou pečiatkou mesta.

S poukazom na uvedené najvyšší súd v zhode s krajským súdom dospel k záveru, že z formálnej stránky (napriek, že táto skutočnosť už bola žalovanému vytknutá v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí) o žiadosti o sprístupnenie informácie ako aj o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu rozhodol ten istý orgán a že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia (listu) žalovaného nespĺňa kritéria kladené naň zákonom, je nezrozumiteľné a z toho dôvodu nepreskúmateľné, a že zákonom o slobode informácií a správnym poriadkom stanovené požiadavky nespĺňa ani rozhodnutie (list) Mesta Púchov z 09. januára 2012 č.sp. 2012/1/pr., a to ani po obsahovej ani po formálnej stránke, nakoľko náležite nereflektuje na žalobkyňou požadované informácie a naďalej ho nemožno považovať za zákonu zodpovedajúcu odpoveď na jej žiadosť o poskytnutie informácie.

Z uvedeného je viac ako zrejmé, že Mesto Púchov ako povinná osoba ani jeho primátor opätovne nepostupovali podľa zákona o slobode informácií v súlade so zhora a citovanými zákonnými ustanoveniami a uvedenými zásadami. Treba pritom zdôrazniť nielen nedodržanie zákonného postupu pri vydávaní rozhodnutí ale aj právny názor krajského súdu v tom smere, že odpoveď na požadovanú informáciu žalobkyne musí vyvrátiť akékoľvek pochybnosti o tom, že sadzba dane z nehnuteľnosti má diskriminačné znaky vo vzťahu k podnikateľským subjektom sídlacim na území Mesta Púchov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preto podľa § 250 ods. 3 veta prvá OSP v spojení s § 250ja ods. 2 veta druhá OSP napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že okrem rozhodnutia žalovaného z 10. februára 2012 ev. č. 2012/00646, č. sp. 2012/1/pr, zrušil aj rozhodnutie Mesta Púchov z 09. januára 2012 a vec žalovanému vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V ďalšom konaní sú orgány verejnej správy povinné postupovať v súlade o zákonom o slobode informácií i správnym poriadkom a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodniť, tak aby nové rozhodnutie zodpovedalo uvedeným zákonom a ich účelu.

Najvyšší súd opakovane dáva do pozornosti žalovaného, že podľa § 250ja ods. 4 OSP v ďalšom konaní správny orgán je viazaný právnym názorom najvyššieho súdu.

Pokiaľ ide o dôvody odvolania žalobkyne poukazujúce na ustanovenie § 205 ods. 2 písm. c/ OSP, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, a že sa jej postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, a to tým, že súd prvého stupňa nerozhodol o celej prejednávanej veci tak, ako mu to ukladá § 152 ods. 2 OSP, nakoľko nezrušil aj rozhodnutie mesta Púchov zo dňa 09. januára 2012 a fiktívne rozhodnutie primátora mesta Púchov o odvolaní žalobkyne zo dňa 27. januára 2012 a bez odôvodnenia ich ponechal výrokom svojho rozsudku nedotknuté, a pokiaľ žalobkyňa namietala, že krajský súd neuviedol, či návrh v ostatnom rozsahu zamietla, a ani v odôvodnení sa nevysporiadal s ostatnou časťou návrhu žalobkyne, tieto námietky sú pre rozhodnutie súdu v správnom súdnictve absolútne bez právneho významu.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti (t. j. v piatej časti OSP nazvanej správne súdnictvo), sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Otázka zrušenia aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa je explicitne riešená v ustanovení § 250j ods. 3 OSP, z ktorého jednoznačne vyplýva možnosť - nie povinnosť súdu zrušiť aj rozhodnutie

prvostupňového správneho orgánu v prípade, ak súd podľa okolností prípadu dospeje k záveru, že takýto postup je vhodný, pričom v danom prípade nie je viazaný dôvodmi žaloby.

Súd v správnom súdnictve nie je ani povinný samostatne odôvodňovať, prečo dospel k záveru zrušiť, resp. nezrušiť aj rozhodnutie prvostupňového orgánu, nakoľko táto skutočnosť vždy vyplýva zo skutkových okolností konkrétneho prípadu. Z tohto dôvodu nie je v správnom súdnictve možné úspešne namietat', že súd nerozhodol o celej prejednávanej veci a nemôže byť napr. vyhovieť ani návrhu na vydanie doplnacieho rozsudku v tom smere, že vo výroku rozsudku malo byť uvedené aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu.

Z dôvodu zrušenia oboch rozhodnutí najvyšší súd nepovažoval za nevyhnutné zaoberať námietskami žalobkyne ohľadom fiktívneho rozhodnutia primátora mesta Púchov o odvolaní žalobcu zo dňa 27. januára 2012, keďže v konečnom dôsledku bolo odvolanie žalobkyne, i keď po zákonom stanovenej lehote uvedenej v § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií, „vybavené“ listom žalovaného z 10. februára 2012, čím sa „fiktívne rozhodnutie“ z 27. januára 2012 stalo bezpredmetným.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP § 151 ods. 1 a 5 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že v súdnom konaní úspešnej žalobkyni priznal ich náhradu v sume 740,77 eura, ktorá suma pozostáva z náhrady za zaplatený súdny poplatok 2 x 66 eur, z náhrady trov právneho zastúpenia priznaných súdom prvého stupňa 447,02 eura a náhrady trov odvolacieho konania sume 161,75 eura v uplatnenom rozsahu za 1 úkon právnej služby vykonaný právnu zástupkyňou v roku 2012 vo výške 127,16 eura (podanie odvolania) plus 1 x režijný paušál 7,63 eura plus 20 % DPH 26,96 eura všetko podľa § 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. b/, 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení, ktorú náhradu je žalovaný povinný zaplatiť na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Danice Birošovej, s. r. o., so sídlom Piaristická 46, Trenčín, č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v Slovenskej sporiteľni, a. s., pobočka Trenčín, do troch dní (§ 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.